

سؤالات درس ۱۶

أ) معنی واژه‌ها را بنویسید.

۱. نذر: ۲. سیما: ۳. اندوخت: ۴. گران:
۵. دراستاد: ۶. ابرام: ۷. سهل:

ب) معنی و مفهوم هر قسمت را ساده و روان بنویسید.

۸. من او را با خون دل پرورش داده‌ام.
۹. حسین دست‌بردار نبود.
۱۰. ستاره با هیجان، چشم به دهان او دوخته بود.
۱۱. از کوشش و پشتکار او به ستوه آمده‌ام.
۱۲. نجنیدم از سیل زورآزمای
که ای تو، که پیش تو جنیم ز جای؟
۱۳. برو کارگر باش و امیدوار
که از یأس، جز مرگ، ناید به بار
پ) جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.
۱۴. کتاب «مرد هزارساله» نوشته‌ی ..... است.

۱۵. .... گام بسیار مهمی برای آشنایی با پدیده‌ها و رسیدن به دانایی است.

ت) درست یا نادرست را مشخص کنید.

۱۶. شعر «چشمه و سنگ» سروده‌ی محمد تقی بهار است.	☐	☐
۱۷. ستاره و عبدالله، مادر و پدر بوعلی سینا بودند.	☐	☐

ث) با انتخاب واژه‌ای مناسب از میان کمانک، جاهای خالی را پر کنید.

۱۸. باید گوسفندی را که ..... (نظر- نذر- نزر) کرده‌ایم، قربانی کنیم.
۱۹. درس و مشق حسین را به خود من و آموزگارش ..... (واگزار، واگذار) کن.
۲۰. عبدالله ..... (برخواست- برخاست) و نگاهی به بیرون افکند.

۲۱. طیب ..... (هیبت زده- حیرت زده) به چهره‌اش نگریست.

(ج) پاسخ کوتاه بدهید.

۲۲. بیت «جدا شد یکی چشمه از کوهسار / به ره گشت، ناگه به سنگی دچار» چند فعل و جمله دارد؟

۲۳. در کدام بیت فعل امر وجود دارد؟

(آ) گرت پایداری است در کارها شود سهل، پیش تو دشوارها

(ب) برو کارگر باش و امیدوار که از یأس، جز مرگ، ناید به بار

۲۴. در بیت زیر قافیه را مشخص کنید.

گران سنگ تیره دل سخت سر زدش سیلی و گفت: دور ای پسر

(چ) بعد از خوانش و حفظ شعر، جاهای خالی را پر کنید.

۲۵. به نرمی چنین گفت با سنگ سخت: کرم کرده ..... نیک‌بخت!

۲۶. نشد چشمه از پاسخ سنگ، سرد به ..... دراستاد و ..... کرد

۲۷. ابوعلی سینا پزشک نامی ایران نیز گرفتار موربانه‌ها شد و برخی از حروف نامه‌ای که برای ما فرستاده بود، خورده شده‌اند، آن‌ها را بنویسید. بچه‌های ایران عزیز، سلام، به شکرانه‌ی ر...مت بزرگ الهی برای ب...بودی مادرم گوسفندی را ن...ر کرده بودم. اینک که ...سیمای مادرم بهتر شده می‌خواهم آن را ادا کنم و مقداری از گوشت‌ها را به فقرا واگ...ار کنم. این فر...ت خوبی است. برخ... ستم و نذری‌ها را دادم. در این کار نیز ...جربه اندوختم.

(ح) درک متن

۲۸. متن زیر را با «که»، «تا»، «و» و «اما» کامل کنید.

نجار پیری بود ..... می‌خواست بازنشسته شود. او به کارفرمایش گفت ..... می‌خواهد ساختن خانه را رها کند ..... از زندگی بی‌دغدغه در کنار خانواده‌اش لذت ببرد. کارفرما از این که دید کارگر خوبش می‌خواهد کار را ترک کند، ناراحت شد. او از نجار پیر خواست ..... به عنوان آخرین کار، تنها یک خانه‌ی دیگر بسازد. نجار پیر قبول کرد؛ ..... کاملاً مشخص بود ..... دلش به این کار راضی نیست. او برای ساختن این خانه، از مصالح بسیار نامرغوبی استفاده کرد ..... با بی‌حوصلگی به ساختن خانه ادامه داد.

وقتی کار به پایان رسید، کارفرما برای واریسی خانه آمد. او کلید خانه را به نجار داد ..... گفت: «این خانه متعلق به توست. این هدیه‌ای است از طرف من برای تو».

نجار یکه خورد. مایه‌ی تأسف بود! اگر می‌دانست ..... خانه‌ای برای خودش می‌سازد، حتماً کارش را به گونه‌ای دیگر انجام می‌داد.

خ) تصویرسازی و نگارش

۲۹. چهار واژه‌ی «تراکتور- آبگوشت- لطف- محصول» را در یک بند به کار ببرید و زیر این واژه‌ها خط بکشید.

۳۰. یک تحقیق کوتاه درباره‌ی مقدار آب ذخیره‌ی ایران انجام دهید و بنویسید.

د) سؤالات چهارگزینه‌ای

۳۱. معنی چند واژه نادرست است؟

(نذر: دادن مال یا چیزی در راه رضای خدا) - (اندوخت: انداخت) - (بستر: بالین) - (کرم: بخشش) - (گران: سنگین و بزرگ) - (سهل: راحت و آسان) - (دراستاد: پافشاری کرد)

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

۳۲. معنی و مفهوم کنایی کدام گزینه نادرست نیست؟

۱) دست بردار نبود ← دستش را بر نمی‌داشت.

۲) به ستوه آمده‌ام ← با سرعت آمده‌ام.

۳) زمین گیر شده بود ← به زمین گیر کرده بود.

۴) چشم به دهان او دوخته بود ← با دقت به حرف‌هایش توجه می‌کرد.

۳۳. شعر «چشمه و سنگ» سروده‌ی ..... است.

۱) پروین اعتصامی (۲) نیما یوشیج (۳) محمدتقی بهار (۴) قیصر امین‌پور

۳۴. «سهل و دشوار»، «آوازه و شهرت» و «جنگ و پیکار» با هم به ترتیب حالت ..... دارند.

۱) تضاد- مترادف- هم‌معنی (۲) مترادف- هم‌معنی- تضاد

۳) تضاد- مترادف- تضاد (۴) مترادف- هم‌معنی- مترادف

۳۵. در کدام گزینه غلط املایی بیش تری وجود دارد؟

(۱) بهبودی - نذر کردم - واگزار کن - سپیده دم

(۲) فرصت - هیبت آور - بهبودی - دانش بیان دوزم

(۳) سپاس گذاریم - سیلی - قدم زنان - سر منزل

(۴) یأس - سحل و آسان - دراستاد و ابرام کرد - آسوده خاطر

۳۶. بیت «گران سنگ تیره دل سخت سر / زدش سیلی و گفت: دور ای پسر» چند جمله دارد؟

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۳۷. با توجه به بیت «برو کارگر باش و امیدوار / که از یأس، جز مرگ ناید به بار» کدام گزینه درست نیست؟

(۱) امیدوار و بار: قافیه (۲) بار، کارگر: ردیف

(۳) بیت چهار جمله دارد. (۴) در بیت تضاد بین امیدوار و یأس وجود دارد.

۳۸. .... گام بسیار مهمی برای آشنایی با پدیده‌ها و رسیدن به دانایی است.

(۱) خوب نوشتن (۲) خوب خواندن (۳) خوب دیدن (۴) خوب تفسیر کردن